

‘ L I T E R A I R
Z E I S T ,

Jaarverslag 2021

Stichting Literaire Activiteiten Zeist

info@literairzeist.nl

www.literairzeist.nl

M I N I B I E B

Zoek niet langer naar verhalen.
Sla een hoek om,
want daar zijn ze,
om te ruilen, om te halen.

Zoveel zinderende zinnen
willen zich in jouw verbeelding
avontuurlijk openvouwen

voor een uren durend
leesplezierig
tweede boekenleven.

Mary Heylema, stadsdichter Zeist

Herinnering aan Hendrik Marsman

denkend aan jou
die zo gulzig kon leven
zie ik je onrust, ontreddeering, angst
jij die zeeën wou temmen was al te vaak ziek
alsmaar piekerend wat er op aarde
zinloos is en wat wel van waarde
hoe jij die niet hield van de plaats die je eert nu
verrukt langs het blauw
van de zomernacht voer
jij die luchten en licht zocht in tekst en gedichten
totdat het water je vond
veel te eenzaam en zwart in het holst van de nacht
wordt niet, nooit vergeten
leeft door in je verzen
de eeuwige kracht van je stem

Diet Groothuis

Inleiding

Ook dit jaar weer veel annuleringen, verschuivingen en aanpassingen in verband met de maatregelen als gevolg van de coronacrisis. Vorig jaar hadden we al ervaring opgedaan met het live streamen van activiteiten. In de wintermaanden en het voorjaar was dat ook de enige mogelijkheid om activiteiten uit te voeren. In de zomer en het najaar werden de coronamaatregelen verruimd en zo konden we in september weer live starten met onze activiteiten: Boek & Film, schrijversontmoetingen, literaire lezingen en optredens van onze stadsdichters. In december moest er echter weer een film worden verschoven en konden de, in 2020 al uitgestelde, activiteiten rondom de herdenking van het 200ste geboortejaar van Multatuli, niet plaatsvinden.

Desondanks hebben we dit jaar live dan wel online bijna al onze geplande activiteiten, zij het wat beperkter in aantal, kunnen uitvoeren: schrijversontmoetingen, Boek & Filmvertoningen, literaire lezingen, leesgroepen en een boekpresentatie.

Onze stadsdichters schreven weer een aantal gedichten en droegen ze soms ook op de locatie voor. Het Kinderboekenfeest kon in aangepaste vorm doorgang vinden en de vertelactiviteiten vonden zowel online als live plaats. Het Festival Zeist Vertelt met Verteldiner kon ook dit jaar niet worden uitgevoerd, evenals de Literatuurquiz.

Een aantal leesgroepen stopte dit jaar en de twee overgebleven leesgroepen werden overgedragen aan de bibliotheek in Zeist.

Verder heeft het bestuur zich dit jaar intensief beraden over de toekomst van de stichting.

Doelstelling

Het realiseren van literaire activiteiten in de gemeente Zeist door o.a. het initiëren en organiseren van literaire lezingen, literaire cursussen, literaire leesgroepen, het ontwikkelen en uitvoeren van literaire projecten en bevorderen van lokale, regionale, nationale en internationale literaire contacten.

Bestuur en adviesgroep

In april overleed ons oud-bestuurslid Theo de Rijk. In 2004 was hij als bestuurslid van de Openbare Bibliotheek Zeist mede oprichter van Literair Zeist. Tot 2013 was hij een zeer gewaardeerd lid van het Dagelijks Bestuur en tot en met najaar 2020 bleef hij als adviseur aan Literair Zeist verbonden. Dankbaar voor zijn werk en inzet zullen wij ons hem blijven herinneren.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde dit jaar vijf keer en het Algemeen Bestuur drie keer, waarvan een keer online.

Saskia de Waal nam afscheid als bestuurslid, maar Sandra van Doorn trad in januari 2022 toe tot het AB en heeft haar taak als vertegenwoordiger vanuit de boekhandel in het bestuur overgenomen. Verder zal met ingang van 2022 Kees van Domselaar (weer) als adviseur toetreden tot het bestuur.

De huidige bestuursleden zijn als 'Hoger leidinggevenden' dit jaar ingeschreven in het UBO register bij de Kamer van Koophandel, een wettelijke verplichting voor bestuursleden van organisaties en bedrijven. UBO staat voor Ultimate Beneficial Owners, oftewel uiteindelijk belanghebbenden: de mensen die de uiteindelijke eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over een organisatie. Het register moet financieel-economische criminaliteit voorkomen, zoals witwassen van geld.

Literair Zeist heeft dit jaar uitgebreid beraadslaagd over de toekomst van Literair Zeist. Het DB

stelde een praatpapier op, dat in de AB vergaderingen is besproken. Geconcludeerd werd dat met de vorming van werkgroepen die verantwoordelijk zijn voor een activiteit het mogelijk moet zijn om Literair Zeist als zelfstandige stichting een rol te laten spelen in het culturele veld in Zeist. In de zomer zijn door Ton Stok in samenspraak met Jantsje de Boer protocollen opgesteld voor de structurele activiteiten van Literair Zeist. Hierin zijn het doel, de organisatie, de werkzaamheden, de verantwoordelijkheden en de financiën per activiteit beschreven. In de AB vergadering van 31 januari 2022 zijn de werkgroepen, waarin zowel bestuursleden als adviseurs zitting nemen, samengesteld. Dit betekent een aanzienlijke verlichting van de werkzaamheden van DB lid Jantsje de Boer.

Het DB voerde in januari een, online, kennismakingsgesprek met Marije Haak en Joyce Delpout, de nieuwe beleidsambtenaren Cultuur en Recreatie van de gemeente Zeist, waarin onze activiteiten werden beschreven maar ook onze zorgen over de toekomst van Literair Zeist werden benoemd.

Financiering

Dankzij een jaarlijkse subsidie van de gemeente Zeist is Literair Zeist in staat haar activiteiten uit te voeren.

We sloten 2021 af met een positief saldo van € 942,69. Een aantal activiteiten ging als gevolg van de coronacrisis niet door, zoals het *Verteldiner* en de *Literatuurquiz*. De kosten voor de schrijversontmoetingen vielen aanzienlijk lager uit door een extra subsidie van de rijksoverheid voor schrijvers in het kader van de coronacrisis.

In 2021 werd het contract voor het Stadsdichtersduo met 2 jaar verlengd. Daarom zal het afscheid en de benoeming van een nieuwe stadsdichter over twee jaar plaatsvinden. De kosten voor het Stadsdichtersduo vielen dit jaar iets hoger uit in verband de verhoging van hun vergoeding en extra activiteiten rondom de presentatie van nieuwe stadsgedichten, zoals een gezongen versie van het gedicht over Willem Pijper tijdens Open Monumenten Dag en het drukken op kaarten en posters van de gedichten over Hendrik Marsman, de Minibieb, het Mantelzorggedicht en Chucky's Gym. De kosten voor het Multatuliproject worden verschoven naar 2022 en dan zullen hopelijk ook weer een Literatuurquiz en een Verteldiner kunnen worden georganiseerd.

Samenwerking

We werkten in 2021 over het algemeen vruchtbaar samen met Bibliotheek Idea Zeist. Het betrof in het bijzonder de *literaire lezingen*, de *schrijversontmoetingen* en de *serie Boek & Film*. Dankzij de kennis en technische mogelijkheden van de bibliotheek om activiteiten live te streamen konden activiteiten zoals het Dwarslopersfestival, literaire lezingen, schrijversontmoetingen en een boekpresentatie doorgaan.

Met medewerkers van de bibliotheek wordt regelmatig overlegd over onze activiteiten. De bibliotheek verzorgt verder voor een deel de publiciteit. Hiervoor betaalt Literair Zeist een vergoeding aan de bibliotheek. In mei is een kennismakingsgesprek gevoerd met Frans Funnkotter, de nieuwe directeur van RegioCultuurCentrum Idea, waar de bibliotheek in Zeist deel van uitmaakt. Daarin werd aangegeven dat de bibliotheek nu meer inzet op andere activiteiten, zoals bijv. het *Dwarslopersfestival*, waarin ook ruimte is voor literaire activiteiten. Op dit moment is er bij de bibliotheek echter geen menskracht om de literaire activiteiten een op een over te kunnen nemen.

Samen met de Algemene Seniorenvereniging Zeist (ASZ) werden twee literaire lezingen georganiseerd.

Met CultuurZeist werd samengewerkt voor de uitvoering van de vertelactiviteiten.

Bestuurslid Saskia de Waal vertegenwoordigt Literair Zeist bij de Stichting Boek & Theater Zeist, die het jaarlijkse *Kinderboekenfeest* in Figi organiseert.

Voor het Verteldiner en het Kinderboekenfeest stelt Literair Zeist een financiële bijdrage beschikbaar.

Bestuursleden van Literair Zeist bezochten/volgden de Culturele Cafés die door Cultuur in Zeist zowel online als live worden georganiseerd met en voor de culturele organisaties in Zeist.

Publiciteit

Alle activiteiten worden bekend gemaakt via onze eigen website en de websites van Bibliotheek Idea, de lokale en regionale media en soms door middel van affiches. Gemiddeld bezochten ruim tussen de 600 - 1000 unieke bezoekers per maand onze website. We verstuurden 6 keer een digitale nieuwsbrief via het gratis programma MailChimp, de helft minder dan voorgaande jaren i.v.m. de lockdown in de winterperiode. Daarmee brengen we onze eigen, maar ook andere literaire activiteiten in Zeist, onder de aandacht van ruim 600 belangstellenden. Daarnaast gebruiken we Facebook en Instagram voor het aankondigen van onze activiteiten.

Verder worden onze activiteiten via de regelmatig verschijnende digitale nieuwsbrief van Bibliotheek Idea onder de aandacht van ruim 10.000 bibliotheek- en niet bibliotheekleden in de gemeenten Zeist, Bunnik, De Bilt en Soest gebracht. Het magazine van de ASZ vermeldt eveneens veel van onze activiteiten en via de reader die naar de bezoekers van Boek & Film wordt gestuurd, brengen we onze activiteiten ook onder de aandacht.

Schrijversontmoetingen worden soms geplaatst op de 'Evenementenborden' van de gemeente die te vinden zijn bij invalswegen van Zeist.

In verband met de onzekerheid over de uitvoering van activiteiten als gevolg van de coronamaatregelen is ook dit jaar geen seizoens-flyer gemaakt.

Verder besteden de lokale media, zoals De Nieuwsbode, De Stadspers en Slotstad RTV, regelmatig aandacht aan onze activiteiten.

Om de herkenbaarheid van Literair Zeist bij activiteiten te verhogen worden 'beachflags' met ons logo en website-adres geplaatst bij lezingen e.a. activiteiten.

Resultaten

LiteratuurPrijs Zeist 2022

De LiteratuurPrijs Zeist is een tweejaarlijkse prijs, afwisselend voor poëzie en proza.

De LiteratuurPrijs Zeist zal in november 2022 voor de zevende keer worden uitgereikt. Deze keer schrijft Literair Zeist een open gedichtenwedstrijd uit, die in maart 2022 zal starten. De prijsuitreiking zal plaatsvinden in november 2022.

Eind 2021 is de werkgroep gestart met de voorbereidende werkzaamheden.

Organisatie: Hanneke Verbeek, Fred Penninga, Ton Stok en ondersteuning door Jantsje de Boer.

Literaire activiteiten voor kinderen: het Kinderboekenfeest

Het doel van het Kinderboekenfeest is om de rijkdom van de Nederlandse jeugdliteratuur onder de aandacht te brengen bij kinderen en hun ouders. Met een levendig programma geleid door kinderboekenschrijvers, illustratoren en voorlezers was er veel te beleven voor kinderen.

Het Kinderboekenfeest Zeist 2021 op 10 oktober met het thema 'Worden wat je wil – Beroepen' was ook dit jaar weer een groot succes. Beide voorstellingen *Bananen zijn belangrijk* door Erik en Lot van Os waren, zonder al te veel PR, uitverkocht (2x 100 bezoekers). Na de voorstellingen gingen de kinderen in vier verschillende ruimtes aan de slag met workshops, gegeven door kinderboekenschrijvers en -illustratoren. Er was dit jaar wel minder boekverkoop omdat er minder heen en weer mocht worden gelopen. Het *Kinderboekenfeest Zeist* in theater Figi werd voor de vijfde keer door de in 2017 opgerichte Stichting Boek & Theater Zeist georganiseerd i.s.m. Bibliotheek Idea, Hotel Theater Figi, Boekhandel Kramer & van Doorn, Boekhandel Jacques Baas en de gemeente Zeist. Literair Zeist ondersteunt deze stichting met een financiële bijdrage

voor de organisatie van het Kinderboekenfeest.

Saskia de Waal is vanuit Literair Zeist medeverantwoordelijk voor de uitvoering van dit project en heeft als bestuurslid zitting in de Stichting Boek & Theater Zeist.

Wereldwijd vertelcafé en Festival Zeist Vertelt.

De Werkgroep Zeist Vertelt is onderdeel van CultuurZeist en werkt nauw samen met de partners Bibliotheek Idea, Literair Zeist en Taalpodium.

De Werkgroep Zeist Vertelt zocht dit jaar naar andere mogelijkheden om luisteraars te bereiken. In samenwerking met Slotstad RTV werd een tiental verhalen opgenomen, die gedurende de eerste drie maanden van 2021 werden uitgezonden via de televisie. Elk verhaal is plm. 40 keer uitgezonden, bij elkaar 400 uitzendingen. De verhalen zijn op 10 verschillende locaties opgenomen die min of meer pasten bij het verhaal. De uitzendingen leverden ook een aardige respons op.

Daarnaast zijn ook twee online vertelbijeenkomsten georganiseerd, die elk tussen de 20 en 25 kijkers en luisteraars trokken. In september en november lukte het om binnen de beperkingen een echt vertelcafé in het Torenlaan Theater te organiseren, waarbij beide keren ca. 25 luisteraars aanwezig waren, iets minder dan onder 'normale' omstandigheden, maar nog niet iedereen durfde het aan om weer evenementen te bezoeken.

Zaterdag en zondag 11 en 12 september waren er acht vertelrondes met vier vertellers in de Kleine Kerkzaal aan het Broederplein tijdens de *Open Monumenten Dag* (50 bezoekers in totaal). Tijdens de *Nacht van de Nacht* bij De Boswerf op 30 oktober hebben vier vertellers elk 13 keer hun nachtdierenverhaal verteld. Er waren in totaal 65 bezoekers die in groepjes van vijf in het donker een route door het bos liepen en op vier plaatsen een verteller ontmoetten.

Literair Zeist zorgt voor een financiële bijdrage aan het Festival Zeist Vertelt bestemd voor de verteller tijdens het Verteldiner, dat dit jaar niet kon plaatsvinden.

Leesgroepen

De bijeenkomsten van de leesgroepen seizoen 2020 – 2021 zijn voor een deel online uitgevoerd (Franstalige literatuur), later in het jaar ingehaald (Moderne Literatuur en wereldliteratuur), via e-mail ondersteund door de begeleider (Nederlandse Literatuur na 1970) of voor het grootste deel vervallen (Moderne Nederlandse Poëzie).

De leesgroepen vormen sinds 2006 een wezenlijk onderdeel van de activiteiten van Literair Zeist. Dit jaar gaven echter drie begeleiders aan te willen stoppen met ingang van het nieuwe seizoen. Helaas zijn er geen opvolgers beschikbaar voor continuering van deze leesgroepen. Daarom heeft Literair Zeist besloten om de overgebleven twee leesgroepen, Franstalige literatuur en Moderne Nederlandse Poëzie, aan de bibliotheek over te dragen.

Een aantal deelnemers van de leesgroepen *Moderne Literatuur* en *Nederlandse Literatuur na 1970* heeft zelf een Senia leesgroep opgericht. Ze maken daarbij gebruik van de inhoudelijke ondersteuning die Senia aan leesgroepen biedt in de vorm van leeswijzers bij de te bespreken boeken en de boeken worden geleend via de dienstverlening van de bibliotheek voor leeskringen.

De leesgroepen *Franstalige literatuur* en *Moderne Nederlandse Poëzie* konden in seizoen 2021-2022 weer met voldoende deelnemers starten. Bij de tweede bijeenkomst van de Leesgroep Moderne Nederlandse Poëzie was de besproken dichter Dorien Dijkhuis zelf aanwezig. De bijeenkomsten vinden plaats in de bibliotheek.

De leesgroepen werden georganiseerd door Jantsje de Boer en Henny Verheijden.

Ontmoetingen met schrijvers en literaire lezingen

De lezingen over Gerrit Achterberg (gepland januari 2021) en Herman De Coninck (gepland mei 2020 en toen verplaatst naar mei 2021) moesten ook dit jaar weer worden worden verplaatst. Beide lezingen werden in samenwerking met de ASZ georganiseerd.

Eind september vond dan toch de lezing over Herman De Coninck plaats. Voor 27 aanwezigen vertelde Ko van den Bovenkamp over het leven van de 'man die zijn volk poëzie leerde lezen. Hij herwaardeerde de gewone taal en dus ook het gewone leven'. Een aantal leden van de Poëziekring van de ASZ en bestuursleden van Literair Zeist droeg ter illustratie een aantal gedichten van De Coninck voor. Ook zijn zus, Magdalene, droeg gedichten voor en vertelde nog een paar wetenswaardigheden over haar, jonggestorven, broer.

De lezing over Gerrit Achterberg door Wim Kozijn die voor eind januari 2021 stond gepland, werd verplaatst naar januari 2022 (Poëzieweek), maar moest in januari 2022 nogmaals worden verplaatst, nu naar maart 2022.

Tijdens de lockdown in februari 2021 werd in samenwerking met de Vrije Hogeschool in het kader van hun openbare colleges een interview georganiseerd met Rodaan Al Galidi. Dit interview werd door de bibliotheek live gestreamd en kon daarna nog tot 1 april worden teruggekeken via YouTube. Jos van Hest interviewde vanuit de bibliotheek Al Galidi thuis over zijn boek *Hoe ik talent voor het leven kreeg*. Een succesvol initiatief dat door 465 kijkers werd bekeken (inclusief de kijkers die het interview later bekeken).

Met de bibliotheek, het KunstenHuis De Bilt-Zeist en de Vrije Hogeschool werd in april het Dwarslopersfestival rond het thema 'Eenzaamheid' georganiseerd. Literair Zeist zorgde voor de invulling van twee literaire 'blokjes': een interview door Jos van Hest met woordkunstenaar Babs Gons. Zij bracht ook een aantal gedichten op indrukwekkende wijze voor het voetlicht. Jos van Hest interviewde ook Lize Spit, vanuit haar huis in België. Babs Gons en Jos van Hest waren in de bibliotheek aanwezig. Live keken 400 kijkers naar het festival, dat door onze stadsdichter Diet Groothuis met haar gedicht *Eenzame stad* werd geopend. Daarna bleef de film nog via YouTube beschikbaar en werd door 200 belangstellenden bekeken.

Gelukkig kon Annejet van der Zijl, die op uitnodiging van Kramer & Van Doorn naar Zeist kwam, live in het theater van De Klinker op 4 november vertellen over haar nieuwe roman *Fortuna's kinderen*. De aanwezige bezoekers (133) genoten van de verhalen die Van der Zijl vertelde over haar speurtocht naar de erfgenamen van Leon Herckenrath die in 1818 zijn hart verloor aan de jonge slavin Juliette.

Baudelaire of het hart van de Dichter ontbloot was de titel van een avond op 26 november ter gelegenheid van het 200e geboortejaar van Charles Baudelaire. Op initiatief van Anja-Hélène van Zandwijk werd deze avond in samenwerking met de Alliance Française Utrecht georganiseerd in het theater van De Klinker. Anja-Hélène, die de Franstalige leesgroep al vele jaren begeleidt, interviewde een vertaler van het werk van Baudelaire, Jacob Groot. Rokus Hofstede vertelde over zijn vertalingen van de *Intieme Journalen / Mijn hart ontbloot* van Baudelaire. Verder trad op stemkunstenaar Jaap Blonk, die vijf verschillende vertalingen van *A une passante* liet opklinken in de zaal. Pianist Bam Commijs sloot de avond af met een geheel eigen compositie van *L'invitation au voyage*. Een afwisselende en boeiende avond die door bijna 30 belangstellenden in de zaal van de Klinker werd bijgewoond. In verband met de toenemende coronabesmettingen werd de avond ook via een livestream uitgezonden, die door circa 15 mensen werd gevolgd.

De ontmoetingen met schrijvers en dichters en de literaire lezingen werden georganiseerd door Jantsje de Boer, Henny Verheijden, Ludy Visser en Jelle Verhoeks/Sanne van der Zee.

Literatuurquiz

In verband met de lockdowns en andere beperkende coronamaatregelen is het niet gelukt om in 2021 een Literatuurquiz te organiseren. Het is de bedoeling om in 2022 weer een editie van deze leuke en onderhoudende quiz in de bibliotheek in Zeist te laten plaatsvinden.

Henny Verheijden, Ludy Visser en Ad van Strien zijn vanaf 2022 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Literatuurquiz.

Stadsdichterschap Zeist

Dit jaar is het contract met het Stadsdichtersduo, Diet Groothuis en Mary Heylema, met twee jaar verlengd. Literair Zeist is buitengewoon tevreden over de wijze waarop Diet en Mary hun stadsdichterschap vervullen. Ze hebben veel aandacht voor verschillende doelgroepen en ontplooiën zelf ook veel mooie initiatieven. Op 27 augustus vond de officiële ondertekening plaats in de bibliotheek in Zeist. Ze zullen tot mei 2023 stadsgedichten blijven schrijven en als ambassadeur van de poëzie optreden.

Hoewel zij ook last hadden van de coronamaatregelen en hun gedichten vaak niet konden voordragen, schreven ze, al dan niet op verzoek, weer een aantal waardevolle gedichten bij bijzondere gelegenheden of locaties.

Het project *Op zondag is de zee gesloten* dat in maart 2020 startte, maar door corona toen niet kon worden afgemaakt, werd in het voorjaar 2021 alsnog (online) op een flink aantal scholen in Zeist, Den Dolder, Huis ter Heide en Austerlitz uitgevoerd in opdracht van Kunst Centraal. De bezochte groepen kregen poëzielessen van Diet en Mary en ontvingen de poëzieposter met het gedicht. *Op zondag is de zee gesloten*. Uitgeverij Plint heeft er ook een officiële Plintposter van gemaakt die is opgenomen in het Plint Posterboek.nr 3.

In februari 2021 maakten ze op verzoek zes filmpjes waarin ze gedichten voordroegen voor het (online) Valentijnsconcert van het KunstenHuis

Het gedicht *Kijk* van Mary Heylema, geschreven op verzoek van de adviescommissie Beeldende Kunst Zeist, werd achterop de kijkwijzer van de nieuwe Beeldenroute Zeist afgedrukt.

In opdracht van de gemeente schreef Mary *Nest van steen* voor de vernieuwde Marotzaal in Slot Zeist, dat daar in maart een plek op de muur kreeg.

Op zaterdag 17 april trad Diet op met het gedicht *Eenzame stad* tijdens de opening van het Dwarslopersfestival. Het optreden zelf was live, het festival werd gestreamd.

Mary schreef het gedicht *Minibieb* voor de *Dag van de minibieb* op 5 juni 2021. Hiervan werden kaarten gedrukt, met op de achterzijde een plattegrond met alle minibiebs in Zeist, die in de verschillende minibiebs werden gelegd.

Voor de *Open Monumenten Dag* werden Diet en Mary gevraagd gedichten te maken voor de woonhuizen van Hendrik Marsman en Willem Pijper. Beide panden waren opgenomen in de route van *Open Monumenten Dag*. Op het huis in de 2^e Dorpsstraat waarin Marsman heeft gewoond werd vorig jaar een nieuwe plaquette aangebracht. Diet schreef daarvoor het gedicht *Herinnering aan Hendrik Marsman*, dat ook op een kaart werd afgedrukt en tijdens *Open Monumenten Dag* werd uitgedeeld of kon worden meegenomen. Ook droeg ze dit gedicht voor bij het pand.

Mary Heylema schreef een gedicht over de Zeister componist en schrijver Willem Pijper, *Kiemkracht*. Dit gedicht werd door Matthijs Overmars op muziek gezet en door Lea Zantinge gezongen op *Open Monumenten Dag* bij het geboortehuis van Willem Pijper (nu appartementencomplex Halewijn).

In september gaf Mary een kindercollege poëzie in de bibliotheek in Zeist.

Voor het *Internationale Liedfestival*, dat in mei 2020 zou worden gehouden, schreef Mary een gedicht, *De haven van Zeist*, dat op muziek werd gezet door Matthijs Overmars. Theatermaker Bram van Oers maakte er met vijftien andere zeemansliederen een aansprekend verhaal van dat

zich afspeelt in de jaren dertig van de vorige eeuw. Tweehonderd leerlingen uit de groepen 5, 6, 7 en 8 van basisscholen in Zeist, Driebergen en Bilthoven studeerden de liederen op school in. In oktober werd het project afgesloten met een feestelijke voorstelling in de Grote Kerkzaal van de Broedergemeente in Zeist tijdens het *Internationale Liedfestival*. Mary was als stadsdichter jurylid om de gedichten te beoordelen, die voor het jongeren project *Nachtmuziek*, onderdeel van dit liedfestival, waren opgestuurd.

Diet schreef op verzoek van het Steunpunt Mantelzorg van MeanderOmnium het gedicht *Supermens voor de Dag van de Mantelzorg* op 10 november. Ze droeg dit gedicht die dag ook voor in wijksteunpunt Pelita in Den Dolder. Op eigen initiatief schreef ze voor een Zeister kickboks school *Chucky's gym*. Hier komen veel leerlingen uit kansarme gezinnen. De lessen worden gegeven door de eigenaar, die in het dagelijks leven verwarmingsmonteur is, en een aantal vrijwilligers. Diet vond het ontroerend en prachtig om te zien met hoeveel enthousiasme, bezieling en aandacht kinderen daar een beetje discipline wordt bijgebracht en positieve aandacht voor hun lichaam. Ze heeft gezorgd dat er ook weer kaarten met het gedicht kwamen om uit te delen en posters om op te hangen in de sportschool.

Verder werd dit jaar bekend dat het stadsgedicht *4 mei* van Diet in 2022 een permanente plek zal krijgen in het Walkartpark.

Publiciteit:

Alle stadsgedichten worden gepubliceerd op de website van Literair Zeist (www.literairzeist.nl). Vanaf februari 2018 ook in De Stadspers, nadat De Nieuwsbode in mei 2017 besloot te stoppen met de publicatie van de stadsgedichten. Via de Nieuwsbrief van Literair Zeist wordt ook regelmatig aandacht geschonken aan nieuwe stadsgedichten. De stadsdichters beheren zelf een Facebookpagina (<https://www.facebook.com/Duostadsdichters-Zeist-Groothuis-Heylema-349670119053964/>) en zijn ook actief op Instagram.

De stadsgedichten worden vanzelfsprekend ook naar de wethouder, zijn beleidsambtenaar en de raadsgriffier gestuurd, met het verzoek deze te verspreiden onder de raadsleden.

Verantwoordelijkheid: Hannelore Cator, Ludy Visser, Fred Penninga, Henjo Hekman en Jantsje de Boer. Ad van Strien en Henjo Hekman zijn beiden adviseur van de stadsdichter 'van dienst'.

Boek & Film

Boek & Film zijn twee series van vijf boekverfilmingen met inleidingen door filmkenner en literatuurlijkhebber Harry Peters. Voor belangstellenden is er een nabespreking met Harry Peters na afloop van de filmvertoning. Alle bezoekers ontvangen van tevoren via de mail een reader met meer informatie over de schrijver, het verfilmde boek, de regisseur en de film. Deze reader wordt door de Nederlandse Theater Kassa in opdracht van Figi verzonden aan de bezoekers die online een kaartje hebben gekocht. In verband met de coronamaatregelen moest er veel met de medewerkers van Figi worden gecommuniceerd over alle aanpassingen in het programma. In verband met de lockdown in de eerste vijf maanden van het jaar en nogmaals in december 2021 konden er maar vijf van de tien geprogrammeerde films worden vertoond. Van het seizoen 2020-2021 werden vier films opnieuw geprogrammeerd voor het nieuwe seizoen. De kaarthouders kregen hun geld in de vorm van een flex tegoed terug dat ze voor het seizoen 2021 – 2022 konden gebruiken.

Bij de vertoningen waarbij een maximale zaalbezetting van 30 bezoekers moest worden gehanteerd, werden de bezoekers over twee zalen verdeeld en hield Harry Peters twee keer achter elkaar zijn inleiding.

Het gemiddelde bezoekersaantal viel ook lager uit dan in de 'normale' jaren: dit jaar per film 91 bezoekers, maar nog altijd een heel mooi resultaat! In 2020, met vertoning van 8 van de 10 geprogrammeerde films en vanaf april ook last van coronamaatregelen, waren dat nog bijna 98 bezoekers per film. Ter vergelijking: in het laatste normale jaar waren er gemiddeld 123 bezoekers per film!

Desondanks is het seizoen 2021 – 2022 goed van start gegaan! Helaas moesten in december

2021 en januari 2022 weer twee films worden verschoven.

Films en bezoekersaantallen 2021:

Datum	Film	bezoekers
14 juni 2021	Muidhond	53
21 juni	The invisible life of Euridice Gusmao	78
6-9-2021	My Salinger Year	100
4-10-2021	Little Women	110
1-11-2021	Emma	116
TOTAAL (5 films!)		457

Verantwoordelijk waren Henny Verheijden, Ludy Visser, Hannelore Cator en Jantsje de Boer. Janneke Kingma (tot juli) en Nikki Mousset (vanaf augustus) waren namens Bibliotheek Idea aanwezig bij de filmvoorstellingen en dachten mee over de programmering.

Publiciteit:

Alle stadsgedichten worden gepubliceerd op de website van Literair Zeist (www.literairzeist.nl). Vanaf februari 2018 ook in De Stadspers, nadat De Nieuwsbode in mei 2017 besloot te stoppen met de publicatie van de stadsgedichten. Via de Nieuwsbrief van Literair Zeist wordt ook regelmatig aandacht geschonken aan nieuwe stadsgedichten. De stadsdichters beheren zelf een Facebookpagina (<https://www.facebook.com/Duostadsdichters-Zeist-Groothuis-Heylema-349670119053964/>) en zijn ook actief op Instagram.

De stadsgedichten worden vanzelfsprekend ook naar de wethouder, zijn beleidsambtenaar en de raadsgriffier gestuurd, met het verzoek deze te verspreiden onder de raadsleden.

Verantwoordelijkheid: Hannelore Cator, Ludy Visser, Fred Penninga, Henjo Hekman en Jantsje de Boer. Ad van Strien en Henjo Hekman zijn beiden adviseur van de stadsdichter 'van dienst'.

Incidentele projecten

Poëzie langs de Grift

Door alle perikelen rondom het coronavirus kon er ook dit jaar geen voortgang worden geboekt met dit project.

Multatuliproject

In het kader van het Multatuli-jaar ter gelegenheid van het 200^e geboortjaar van Nederlands beroemdste schrijver, hadden we voor het najaar van 2020 een aantal activiteiten georganiseerd om Multatuli als 'Rebel en Dwarsdenker' onder de aandacht te brengen. Voor de organisatie en uitvoering van deze activiteiten was een werkgroep gevormd.

Directe aanleiding was het aanbod van de Stichting Harry van Kruiningen om een aantal etsen van Harry van Kruiningen (pseudoniem van Henri Adelbert Janssen) (Hansweert bij Kruiningen, 28 januari 1906 – Laren (NH), 30 juni 1996) in Zeist tentoon te stellen. Deze schrijver, graficus en schilder, docent aan de kunstacademie te Arnhem en lid van De Onafhankelijken tot 1942 (toen hij weigerde zich aan te sluiten bij de Cultuurkamer), was zeer geïnspireerd door Multatuli. Van Kruiningen heeft een aantal etsen gemaakt waarvoor hij zich liet inspireren door de 'Minnebrieven' van Multatuli.

De LiteratuurPrijs Zeist 2020 was al gekoppeld aan het thema 'Rebellen en Dwarsdenkers'. Maar uitvoering van de andere plannen in het najaar van 2020 gingen niet door. In de zomer van 2021 is besloten om een en ander in iets bescheidener vorm opnieuw op de agenda te plaatsen. Op 9 december zou een avond met lezing door Elsbeth Etty (bestuurslid Stichting Multatuli Huis, schrijfster van biografie over Willem Wilmink) worden gehouden. Zij zou de schrijvers Multatuli

en Willem Wilmink (Zeistenaar van 1981 t/m 1991) als rebel en dwarsdenker met elkaar vergelijken. Verder was een voordracht door Sjef Honer van *het Saïdjah en Adindaverhaal* uit de Max Havelaar gepland en zou Martijn Breuning een toelichting geven op het werk van Harry van Kruiningen. Dan zou de tentoonstelling met etsen in de foyer van De Klinker worden geopend en tot en met 9 januari zijn te bezichtigen. Maar corona was alweer spelbreker. Eind januari 2022 zijn de etsen opgehangen in de foyer van De Klinker en de lezing van Elsbeth Etty en toelichting bij het werk van Harry van Kruiningen zijn nu vastgelegd voor 21 april 2022. De toegezegde financiële bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds is afgezegd, omdat een en ander met eigen middelen kan worden uitgevoerd.

De werkgroep wordt gevormd door Ad van Strien, Ton Stok en Martijn Breuning (voorzitter Harry van Kruiningen Stichting) en uitgevoerd met inzet van twee medewerkers van KunstenHuis Idea (de sinds 1 januari 2022 gefuseerde organisatie van het KunstenHuis De Bilt-Zeist en RegioCultuurCentrum Idea, waarvan de bibliotheek in Zeist deel uitmaakt).

En tot slot ook nog dit....:

- Eind mei presenteerde onze stadsdichter Diet Groothuis in de bibliotheek haar nieuwe boek *DAS - het grote geheime dassenboek* in de bibliotheek. Ook deze presentatie werd live gestreamd vanuit de bibliotheek. Achtendertig kijkers volgden de live stream, daarna werd de film nog ruim 150 keer teruggekeken op YouTube. Er was door de uitgever en Diet een mooi programma samengesteld waar ook de illustrator, Merel Corduwener, een invulling aan gaf.
- Na een jaar uitstel is eind september 2021 een Marsman gedenkbordje bij het graf van de ouders van Hendrik Marsman (geboren 1899) op de begraafplaats 'Zeister Bosrust' onthuld door een neef van Hendrik Marsman. Voorafgaand werd een nieuwe uitgave gepresenteerd: *De laatste levensmaanden van H. Marsman* door Niels Bokhove & Arne Zuidhoek. Bovendien was er aandacht voor *Ik die bij de sterren sliep*, een reeds eind 2020 verschenen nieuwe complete uitgave van alle gebundelde, verspreid gepubliceerde en nooit eerder verschenen nagelaten gedichten van Marsman samengesteld door dr. H.T.M. van Vliet.

Samenstelling bestuur Literair Zeist in 2021

Dagelijks Bestuur:

Hannelore Cator – voorzitter

Onno Jonker – penningmeester

Ludy Visser – secretaris

Jantsje de Boer – uitvoerend secretaris

Algemeen Bestuur

Ad van Strien – lid

Ton Stok – lid

Saskia de Waal – lid tot december 2021

Adviseurs:

Fred Penninga, dichter/schrijver, uitgever

Henjo Hekman, dichter/schrijver

Henny Verheijden – neerlandica en docente literatuur

Wim van Til – directeur Poëziecentrum Nederland te Nijmegen

Hanneke Verbeek

Vacature vertegenwoordiger vanuit het Taalpodium

Jelle Verhoeks, vertegenwoordiger vanuit Bibliotheek Idea tot december 2021

Vastgesteld 21 maart 2022
Namens het bestuur,
Ludy Visser, secretaris